

АНАЛИЗА
ЗА ЗАПИШУВАЊЕТО СТУДЕНТИ НА ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ ВО
АКАДЕМСКАТА 2019/2020 ГОДИНА

Вовед

Конкурсот за запишување на новата генерација студенти на *прв циклус студии* во учебната 2019/2020 година беше изготвен врз основа на предлозите на факултетите - носители и организатори на студиските програми. На 236. седница на Ректорската управа од 19 февруари 2019 година е донесена Одлука за утврдување и објавување на Конкурсот.

Според Конкурсот, беше предвидено запишување нови студенти на 182 студиски програми. Според воспоставената практика и со оглед на видот, карактерот и спецификите, на одделни студиски програми не се предвидува прием на нови студенти секоја учебна година. Од Универзитетот беше предложено мирување на студиската програма геофизика и метеорологија на Природно-математичкиот факултет.

По донедувањето на Одлуката на Владата на РМ за бројот на студенти, а почитувајќи ги законски утврдените рокови и со цел навремено информирање на кандидатите, Конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии во учебната 2019/2020 година беше објавен на 16 јули 2019 година во дневниот весник „Нова Македонија“ и на интернет страницата на УКИМ, со квотите утврдени во Одлуката на Владата на Р.М.

Согласно со Одлуката на Владата на РСМ за изменување на Одлуката за бројот на студенти за запишување во прва година – прв циклус студии на јавните високообразовни установи, бр. 45-4883/2 од 17 јули 2019 година, беше направена измена на бројот на студенти за запишување на студиската програма Безбедност, одбрана и мир, при што бројот на редовни студенти беше зголемен за 15, вкупно 40, студентите со кофинансирање наместо 15, исто така беше изменет во 40, а и бројот на вонредни студенти беше зголемен за 5, односно упис во оваа квота на дадената студиска програма ќе може да извршат вкупно 10 студенти. Исправките на Конкурсот за запишување студенти на прв циклус студии на студиските програми на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во учебната 2019/2020 година, беа објавени на 13.8.2019 година и на 24.8.2019 година во дневниот весник „Нова Македонија“.

Во оваа академска година, беше предвидено да се запишат вкупно **10 710** студенти, од кои **5402** редовни со партиципација, **4 273** редовни со школарина и **1 035** вонредни студенти.

За реализација на запишувањето нови студенти на прв циклус студии, формирани се Универзитетска конкурсна комисија и конкурсни комисиони на единиците на УКИМ и е донесено Упатството за реализација на Конкурсот, со цел единствен пристап при запишувањето студенти.

Во насока на стимулирање на квалитетот и подобрување на студентскиот стандард, Сенатот на Универзитетот, на 31. седница одржана на 23.4.2019 г., донесе одлука и во наредната академска година, да се доделат *240 стипендијски стипендии за уџис во прва година. Добитници на стипендиите на факултетите се првите 10 кандидати на конечните ранг-листии на примени кандидати со завршена државна маџура, во категоријата редовни стипендии, во првиот уџисен рок за запишување во академската 2019/2020 година. Стипендијата опфаќа покривање на трошоците за партиципација на студирањето во државна квота за една учебна година.*

На Универзитетот беа навреме извршени сите подготовки за реализација на Конкурсот за запишување студенти, а високообразовната понуда на УКИМ беше презентирана со низа активности - отворени денови, промотивни материјали, средби со средношколците и др., во организација на Универзитетот и на факултетите како носители на студиските програми.

На 22 август 2019 година, во времетраење од 18 до 22 часот, се одржа големиот настан **„Отворен ден на Универзитетот „Св Кирил и Методиј во Скопје“**, оваа година на Градскиот плоштад, каде беа презентирани студиските програми на 33 единици на Универзитетот.

Посетителите имаа можност непосредно во разговор со наставниот кадар и студентите да се запознаат со дејноста на најстарата високообразовна институција во нашата земја, нејзината долга традиција, мисија и визија.

Во текот на целиот настан посетителите имаа можност да уживаат во богата музичка програма, проследена со видео презентација на единиците на УКИМ и со филмот подготвен по повод 70-годишнината на Универзитетот.

Со почеток во 19.00 часот се одржа дефиле на учесниците на Меѓународниот студентски фолклорен фестивал и Етно фестивал на солидарноста, а во 20,00 часот – настап на фолклорните групи.

Настанот беше подржан и од студентските организации при Универзитетот.

Во текот на целиот настан беше овозможено on-line регистрирање на кандидатите заинтересирани за запишување во I-know системот.

Осма година по ред се реализираше електронско пријавување на кандидатите, така што заинтересираните кандидати имаа можност да пополнат електронска пријава уште пред роковите утврдени во Конкурсот. Во рамките на iKnow-системот, пред пријавувањето во роковите утврдени со Конкурсот за запишување на прв циклус студии, секој заинтересиран кандидат можеше да се најави на www.upisi.ukim.mk и да пополни електронска пријава.

Начинот на селекција на кандидатите се вршеше во зависност од видот на студиските програми за кои тие конкурираат, и тоа: студиски програми каде селекцијата на кандидатите се вршеше врз основа на успехот од средното образование и студиски програми со посебни специфичности, каде селекцијата ќе се врши врз основа на успехот од средното образование и со проверка на знаењата и умеењата на кандидатите.

Право на запишување согласно конкурсните услови

Право на запишување на прв циклус академски студии, на академски студии од областа на уметностите и на прв циклус стручни студии имаат кандидати кои положиле државна или меѓународна матура.

Право на запишување на прв циклус студии имаат и кандидати со завршено четиригодишно средно образование според прописите кои важеле пред воведувањето на државната матура (пред учебната 2007/2008 година).

На прв циклус студии на факултетите можат да се запишат и кандидати што имаат завршено високо или вишо образование на сродни факултети и виши школи. Овие кандидати се запишуваат надвор од квотата, најмногу до **10%** од вкупниот број редовни студенти на соодветниот факултет утврден во Конкурсот.

За разлика од претходните години, оваа година за првпат, согласно одредбите од Законот за високото образование, лицата кои положиле училишна матура во гимназиско образование или завршен испит по завршено соодветно стручно средно образование со четиригодишно траење, како и лицата без претходно завршено соодветно образование, ако станува збор за исклучително надарени лица за кои може да се очекува дека и без завршено претходно образование успешно ќе ги завршат студиите, немаа право да конкурираат за запишување. На барање на неколку единици на УКИМ, Универзитетот се обрати до Владата

на РМ и до надлежното Министерство, но иницијативата овие категории потенцијални кандидати да добијат можност за конкурирање не беше усвоена.

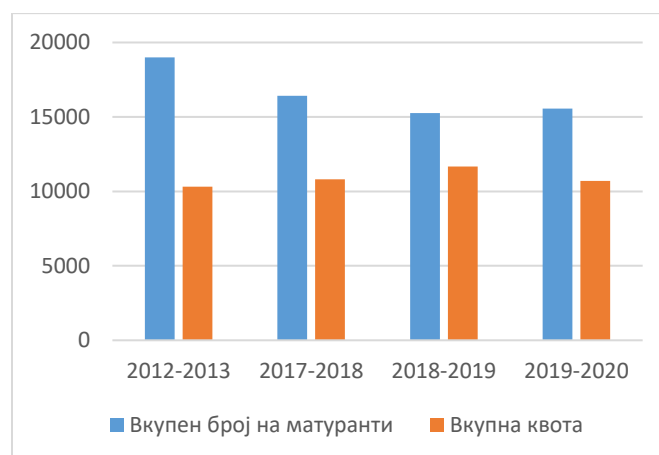
Кандидатите кои целокупното, или дел од средното образование го завршиле во странство имаа можност да се запишат под истите услови и критериуми како и кандидатите со завршено средно образование во Република Северна Македонија.

Инџерес за сџудирање на УКИМ

За Универзитетот е од особено значење да го согледа интересот за студирање на идните академски граѓани. За таа, цел го разгледуваме соодносот на 3 параметри: број (големина на генерацијата) на матуранти, слободни места за запишување според конкурсите на УКИМ и бројот на пријавени кандидати во првиот уписан рок (податок кој директно ја отсликува желбата на кандидатите за запишување на одредена студиска програма).

1. Број на матуранти во однос на квотите по конкурсите

Учебна година	Вкупен број на матуранти	Вкупна квота	%
2012-2013	19000	10311	54,27
2017-2018	16426	10818	65,86
2018-2019	15256	11661	76,44
2019-2020	15553	10710	68,86

Од табелата може да се согледа дека Владата на РМ во академската 2012/13 година планирала 54,27% од вкупниот бр. матуранти да се запише на УКИМ. Овој процент во наредните години е зголемен, па во академската 2019/20 планирано е 68,86% од матурантите да бидат запишани на УКИМ.

2. Вкупна квота за запишување во однос на интересот на кандидатите

Како најточен показател за интересот на кандидатите за запишување на УКИМ го сметаме бројот на пријавените кандидати во првиот уписан рок. Од табелата можеме да заклучиме дека вкупната квота планирана за запишување на УКИМ е речиси двапати поголема од интересот на матурантите од соодветната генерација за студирање на УКИМ.

Интересот за студирање на УКИМ во апсолутни броеви има благ опаѓачки тренд, но во однос на промените во вкупната квота, оваа учебна година имаме мало процентуално зголемување на интересот на кандидатите.

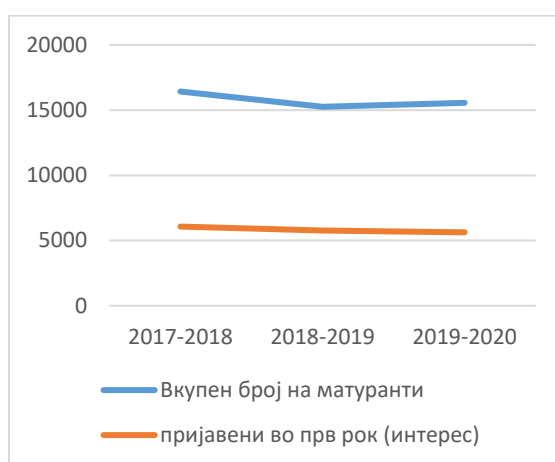
Учебна година	Вкупна квота	пријавени во прв рок (интерес)	%
2016-2017	10535	6278	59,59
2017-2018	10818	6071	56,12
2018-2019	11661	5769	49,47
2019-2020	10710	5626	52,53

3. Број на матуранти во однос на интересот на кандидатите

Учебна година	Вкупен број на матуранти	пријавени во прв рок (интерес)	%
2017-2018	16426	6071	36,96
2018-2019	15256	5769	37,81
2019-2020	15553	5626	36,17

Оваа табела го претставува соодносот на кандидатите заинтересирани за студирање на УКИМ во однос на целата генерација матуранти. Интересот за студирање претставен преку овие два критериуми покажува дека % на матуранти кои сакаат да студираат кај нас е стабилен во однос на генерацијата која треба да се запише на факултет и изнесува околу 36 до 37%.

Пријавени кандидати

За да може да го согледаме интересот на кандидатите за пооделни студиски групи, во понатамошната анализа ќе го согледаме соодносот помеѓу бројот на пријавените кандидати во првиот уписан рок, кој го претставува интересот за студирање на пооделна студиска програма) – **5626 кандидати** и бројот на редовните студенти со партиципација, т.н. државна

квота, како категорија на студенти кон која кандидатите се стремат да бидат запишани - **5402 студенти.**

Податоците покажуваат дека во првиот уписен рок во академската 2019/20 година за едно место во квотата редовни со партиципација конкурирале **1,04 кандидати.** Овој сооднос е сличен и во претходните 3 уписни години.

Учебна година	државна квота	пријавени во прв рок (интерес)	пријавени за едно место
2016-2017	6606	6278	0,95
2017-2018	5865	6071	1,04
2018-2019	5913	5769	0,98
2019-2020	5402	5626	1,04

1. Студиски програми со голем интерес

Последниве 3 академски години, како студиски програми за кои има поголем интерес се истакнуваат:

	пријавени во прв рок	квота редовни со партиципација	бр. на кандидати за едно место
психологија	141	30	4,7
примена на информациски технологии	400	140	2,86
софтверско инженерство и информациски системи	393	140	2,62
англиски јазик и книжевност	115	55	2,1
општа медицина (12 семестри)	523	300	1,77

2. Студиски програми со намален интерес

Последниве 3 академски години, како студиски програми за кои има намален интерес се истакнуваат:

	пријавени во прв рок	квота редовни со партици- пација
термичко инженерство	2	30
компјутерска едукација	2	20
македонска книжевност	3	40
преработка на земјоделски производи	1	30

3. Студиски програми за кои нема интерес

За жал, некои студиски програми не будат интерес кај кандидатите како прв избор за студирање. Веќе неколку години се повторува на некои студиски програми да нема пријавено кандидатит во првиот уписан рок.

Оваа академска година во првиот уписан рок не се пријави ниту еден кандидат на: романски, шпански, старогрчки и латински јазик, класична филологија, металургија, дизајн и менаџмент, полимерни материјали, воспитувачи на турски јазик, актерска игра на турски јазик и некои студиски програми за инструменти.

Зайшани стѹденти

По завршување на трите уписни рокови, на факултетите на УКИМ, во сите категории, во академската 2019/2020 година, од вкупно пријавени 6 186 кандидат, од кои: 6 119 кандидати - државјани на Р. Македонија и 83 кандидати со завршено средно образование во странство (54 - странски државјани, 12 - државјани на Р. Македонија со завршено средно образование во странство, 1 студент – странски државјанин, член на дипломатскиот кор и 16 студенти – стипендисти на Владата на РМ), во учебната 2019/2020 година, запишани се 5 462 редовни и 223 вонредни студенти, односно вкупно 5 685.

Прикажани по категории, годинашните бројки се следниве:

- редовни со партиципација – 3563 редовни;
- редовни со школарина - 1 673 редовни;
- вонредни - 223;
- надвор од квотата по основа на националност – 109;
- студенти запишани под специјални услови (воени инвалиди, деца без родители, лица од домови за напуштени деца до 26 години, приватно средно образование без матура и лица од прв и втор степен инвалидност) - 34;
- 54 странски студент;
- 12 државјани на РМ со завршено средно образование во странство;
- 16 странски студенти - стипендисти на Владата на Р. Македонија
- 1 студент – член на дипломатскиот кор.

1. Студенти –државјани на РСМ

По завршување на трите уписни рокови, на факултетите на УКИМ, во сите категории, во академската 2019/2020 година, од вкупно пријавени 6 119 кандидати - државјани на Р. Македонија, во учебната 2019/2020 година, запишани се:

- редовни со партиципација – 3563 редовни;
- редовни со школарина - 1 673 редовни;
- вонредни - 223;
- надвор од квотата по основа на националност – 109;
- студенти запишани под специјални услови (воени инвалиди, деца без родители, лица од домови за напуштени деца до 26 години, приватно средно образование без матура и лица од прв и втор степен инвалидност) - 34;
- 12 државјани на РМ со завршено средно образование во странство.

Споредбено, во претходните 4 години:

Учебна година	Со партиципација	Со школарина	вонредни	специјални	факултетско образование	националност	безбедносни сили	1 родител државна	1 родител кофинансирањ	со целокупно во странство	вкупно
2016-2017	4836	1218	352	134						22	6562
2017-2018	4371	1506	380	52	38	50	12	88	31	7	6535
2018-2019	3794	1345	332	58	36	29	15	105	43	17	5774
2019-2020	3563	1673	223	34		109				12	5614

2. Студенти странски државјани

Кандидатите - странски државјани и кандидатите – државјани на Република Македонија кои целокупното средно образование го завршиле во странство, се запишуваа под истите услови и критериуми утврдени во Конкурсот за сите кандидати, во квотите утврдени за овие категории студенти.

Во трите уписни рокови, беа пријавени и примени 54 кандидати - странски државјани, и тоа 25 од Р. Турција, 9 од Р. Бугарија, 7 од Р. Србија, 5 од Р. Косово, 3 од Црна Гора, 2 од Сириска Арапска Држава по 1 од Германија, Кралството Мароко, и од Кипар.

Годинава е запишан и еден студент - член на дипломатскиот кор во РМ, и тоа на ФИНКИ.

За кандидатите странски државјани кои немаат познавања на македонскиот јазик, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје организира подготвителна настава за изучување на македонскиот јазик. Подготвителната настава се организира во траење од по три месеци интензивен курс во зимскиот и во летниот семестар и се реализира според посебна програма изготвена од Центарот за тестирање и сертифицирање на македонскиот јазик како странски/втор јазик (ЦЕТИС МАК) при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“.

Во учебната 2019/2020 година, во Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура при УКИМ се пријавени **27 кандидати - странски државјани, за следење подготвителна настава за изучување на македонскиот јазик.** По успешно завршување на подготвителната настава и полагање на завршниот тест, кандидатите добиваат сертификат за успешно положен тест по македонски јазик како странски јазик издаден од Центарот за тестирање и сертифицирање на македонскиот јазик како странски/втор јазик (ЦЕТИС МАК), со што стекнуваат право за пријавување за запишување на факултетите на нашиот Универзитет. Наставата за изучување на македонскиот јазик ќе се реализира во периодот 14.10.2019-20.12.2019 година.

Споредбено, во претходните 4 години:

Учебна година	Странски студенти	Стипендисти	Членови на дипломатски кор
2016-2017	60	22	
2017-2018	49	39	
2018-2019	41	1	1
2019-2020	54	16	1

Заклучни согледувања:

- **За интересот на кандидатите**

Иако на прв поглед се чини дека интересот за студирање на УКИМ се намалува, податоците покажуваат дека интересот го следи намалувањето на генерацијата матуранти кои стигнуваат за запишување во тековната година.

УКИМ да ѝ оскрене иницијатива за навремено анимирање на новата генерација матуранти за пријавување на студиските програми кои се нудат.

- **За квотата по конкурсот**

Владата ја димензионира квотата на УКИМ за запишување нови студенти во ранг од 60-70 % од генерацијата матуранти, но праксата покажува дека околу 37% од генерацијата се пријавува на УКИМ во првиот уписан рок.

Од друга страна погледнато, борјот на кандидатите кои во првиот уписан рок се пријавуваат на УКИМ е речиси еднаков со квотата на редовни студенти со партиципација.

Од погоре кажаното евидентно е дека, доколку единиците сакаат да имаат студенти кои се школуваат со школарина, квотите треба да се намалат за околу 50%, бидејќи повеќе години наназад УКИМ не успева да ги пополни квотите по Конкурсот.

Се иредлаѓа факултетите да размислат за намалување на квотите за студентите за исплата да одговара на реалните услови на пазарот на ВО.

УКИМ да воведо дојднотелно спондирање на студентите на студиските програми кои се неактивни.

- **За отворен ден**

Понуда на УКИМ треба на јавноста да се презентирани со повеќе активности - отворени денови, промотивни материјали, средби со средношколците.

Организација на активностите треба да биде на факултетите како носители на студиските програми. Организацијата на Отворениот ден на Универзитетот оваа година покажа голема масовност.

На Универзитетот треба да се отвори поширока дебата за осмислување на овие активности.

- **За привлекување странски студенти**

Активностите на УКИМ за анимирање на потенцијалните студенти од странство не се задоволителни.

На Универзитетот треба да се отвори поширока дебата за осмислување на овие активности.

ПРИЛОЗИ

1. Пријавени кандидати во првиот уписен рок
2. Пријавени кандидати во вториот уписен рок
3. Пријавени кандидати во третиот уписен рок
4. Преглед на запишани студенти во прва година во академската 2019/20 година